

USNESENÍ

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jana Rutsche a soudců JUDr. Pavla Kumprechta a JUDr. Marcely Sedmíkové ve věci navrhovatelek: **a) Š.H. a b) J. A.**, za účasti **1) Městského úřadu Kostelec nad Orlicí**, Palackého náměstí 38517 41 Kostelec nad Orlicí, **2) volební strany Prosperita pro městys**, **3) volební strany TOP 09 s podporou fotbalistů**, **4) volební strany Sdružení nezávislých kandidátů Častolovice**, **5) volební strany Sdružení politické strany Volba pro město a nezávislých kandidátů Volba pro Častolovice**, **6) volební strany ANO 2011**, **7) volební strany Komunistická strana Čecha a Moravy**, **8) volební strany Sdružení nestraníků**, **9) volební strany Otevřená radnice**, a **10) volební strany Strana zelených**, v řízení o návrzích na neplatnost hlasování a voleb do obecního zastupitelstva obce Častolovice, okres Rychnov nad Kněžnou, konaných ve dnech 10. a 11. října 2014, t a k t o :

I. Návrhy se z a m í t a j í.

II. Účastníci n e m a j í právo na náhradu nákladů řízení.

III. Česká republika n e m á právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Navrhovatelky se včas podanými návrhy u Krajského soudu v Hradci Králové (navrhovatelka a/ osobně dne 24. 10. 2014 a navrhovatelka b/ osobně dne 24. 10. 2014) domáhaly vydání rozhodnutí o neplatnosti hlasování a neplatnosti voleb do obecního zastupitelstva obce Častolovice, okres Rychnov nad Kněžnou, konaných ve dnech 10. a 11. října 2014. Návrhy odůvodnily následujícím způsobem.

Navrhovatelka a) namítala, že průběh voleb byl chaotický a neorganizovaný. Nikdo z volební komise prý nedohlížel na voliče a jejich pohyb po volební místnosti a ani na vhazování lístků do urny. Platná volební obálka s razítkem dokonce ležela v odpadkovém koši. Navrhovatelka dále pokračovala, že při čekání na výsledky byla upozorněna i na další nesrovnalosti. Po půlnoci byly viděny „tři dámy“, které byly vpuštěny do budovy městyse a tyto se měly dokonce aktivně podílet i na sčítání hlasů. O jejich přítomnosti však není v zápise o průběhu voleb žádná zmínka.

K odevzdání výsledků voleb došlo až po šesté hodině ranní, což navrhovatelka označila za velmi podezřelé a mohlo to podle ní ovlivnit počítání a

source not found.

výsledky voleb. Jak se však údajně doslechla, pochybení a nesrovnalostí bylo mnohem více, z nichž uvedla následující. Předsedkyně volební komise, místopředsedkyně a zapisovatelka před sčítáním lístků do komunálních voleb odjely na městský úřad do Kostelce nad Orlicí předat výsledky prvního kola senátních voleb a zbytek komise byl ponechán ve volební místnosti, kde již byla odpečetěná urna s volebními lístky. Při sčítání hlasů a odevzdaných obálek vyšel rozdílný výsledek a tak byli dodatečně zaškrtnuti voliči, kteří se voleb nezúčastnili. Dokonce mělo dojít k tomu, že členové volební komise byli vyzváni zapisovatelkou, aby se zavázali přísahou, že se nebudou vyjadřovat k průběhu a sčítání voleb.

Navrhovatelka a) doplnila svůj návrh ještě podáním ze dne 29. 10. 2014, v němž na podporu svého tvrzení navrhovala provést důkaz výsledkem svědků, tj. výsledkem všech členů volební komise a zapisovatelky, „Protokolem o převzetí výsledku hlasování“ do zastupitelstva obce (ze dne 12. 10. 2014, 6:18:49h) a „Protokolem o převzetí výsledku hlasování“ do Senátu Parlamentu České republiky (ze dne 11. 10. 2014, 23:50:50h), ze kterých je patrný čas převzetí výsledků voleb.

Vzhledem k výše uvedenému navrhovala navrhovatelka a) vydání rozhodnutí o neplatnosti hlasování a voleb do zastupitelstva obce Častolovice, konaných ve dnech 10. a 11. 10. 2014.

Navrhovatelka b) rovněž navrhovala vydání rozhodnutí o neplatnosti hlasování a voleb do zastupitelstva obce Častolovice, konaných ve dnech 10. a 11. 10. 2014. Své námítky shrnula do šesti bodů. V prvním z nich namítala, že bylo umožněno volit J.B., nar. roku 1966, ačkoliv ten se prokázal volební komisi neplatným občanským průkazem, což bylo zjištěno teprve v době konání 2. kola senátních voleb dne 18. 10. 2014, kdy jmenovanému nebylo umožněno volit. Za druhé poukazovala na délku času potřebného volební komisi k odevzdání výsledků sčítání hlasů do komunálních voleb (cca 16 hodin od ukončení voleb). Jednalo se o poslední volební obvod, což s ohledem na jeho velikost odůvodňuje podezření, že sčítání hlasů probíhalo zmatečně a že nebyl dodržen zákonný postup průběhu voleb a sčítání hlasů. Dále namítala, že v průběhu sčítání hlasů voličů odjela předsedkyně, místopředsedkyně a zapisovatelka volební komise na Městský úřad Kostelec nad Orlicí předat výsledky 1. kola senátních voleb, přičemž zbývající členové volební komise zůstali ve volební místnosti s rozpečetěnou volební urnou s hlasy voličů komunálních voleb. V této době mohlo dojít k nezákonné manipulaci s hlasovacími lístky, seznamy voličů a rovněž k nesprávnému posuzování hlasovacích lístků při jejich sčítání.

Za čtvrté namítala, že dne 12. 10. 2014 v době od cca 00:30 hod. byly ve volební místnosti po dobu několika hodin přítomny 3 osoby, které nebyly členy volební komise a o jejichž přítomnosti nemá být v zápisu o průběhu a výsledku hlasování jakákoliv zmínka. Tyto osoby se měly údajně podílet přímo na sčítání hlasů, což by bylo v rozporu se zákonem č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o volbách“). Při sčítání hlasů a přetrvávajícím rozdílu mezi počtem odevzdaných obálek a počtem „zúčastněných“ voličů označených v seznamu voličů, měl být přebytek odevzdaných obálek odstraněn dodatečným zaškrtnutím voličů, kteří se však voleb vůbec nezúčastnili. Konečně mělo dojít k tomu, že členové volební komise byli po ukončení voleb ze strany její zapisovatelky zavázáni přísahou k tomu, aby se po podepsání zápisu o průběhu a výsledku hlasování v žádném

source not found.

případě nevyjadřovali k průběhu voleb a zejména k průběhu sčítání volebních hlasů. Pokud by tomu tak skutečně bylo, jedná se o jasný důkaz toho, že volby neproběhly v souladu se zákonem.

Navrhovatelka b) doplnila svůj návrh ještě podáním ze dne 29. 10. 2014, v němž na podporu svého tvrzení navrhovala provést důkaz výsledkem svědků, tj. výsledkem všech členů volební komise a zapisovatelky, „Protokolem o převzetí výsledku hlasování“ do zastupitelstva obce (ze dne 12. 10. 2014, 6:18:49h) a „Protokolem o převzetí výsledku hlasování“ do Senátu Parlamentu České republiky (ze dne 11. 10. 2014, 23:50:50h), ze kterých je patrný čas převzetí výsledků voleb.

Dne 31. 10. 2014 obdržel krajský soud vyjádření k návrhům na neplatnost voleb a hlasování od volební strany Komunistická strana Čech a Moravy. Uvádí se v něm, že namítané drobné nedostatky neovlivnily výsledky voleb a vzhledem k tomu má tato strana návrhy za neodůvodněné. Ve volební komisi byla strana zastoupena paní N. J. a podle ní k žádné manipulaci s volebními lístky ani hlasy nedošlo.

Podáním ze dne 3. 11. 2014 se k návrhům vyjádřila volební strana ANO 2011. Uvedla následující:

„...při sčítání hlasů v prvním kole senátních voleb a hlasů v komunálních volbách probíhalo vše dle návrhu paní místopředsdkyně volební komise J.V. nestandardně a mimo doporučení statistického úřadu. Volební komise se proto nemohla shodnout na společném výsledku. Počítání probíhalo tímto způsobem cca deset hod. Když nepřicházely žádné výsledky, rozhodl se Český statistický úřad vyslat do volební okreskové komise v Častolovicích své tři zástupce. Tito zástupci vysvětlili okreskové komisi, jak mají hlasy do komunálních voleb počítat a byli přítomni a dohlíželi na celé nové zpracování výsledků komunálních voleb v Častolovicích, které probíhalo od 12. října 2014, 00:30 hod. až do konečného zpracování 12. října 2014, 6:18 hod. Zástupci statistického úřadu se nepodíleli aktivně na sčítání hlasů, byli přítomni jenom jako dozor.

K dalším bodům podaného návrhu se nebudu vyjadřovat, jelikož nejsou podloženy a nemají na platnost voleb žádný vliv.“

Žádná z dalších volebních stran se k návrhům nevyjádřila.

Protože se oba návrhy týkají stejné věci, námitky v nich jsou obsahově shodné a souvisejí spolu i skutkově, krajský soud je při veřejném jednání dne 12. 11. 2014 spojil podle § 39 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, v platném znění (dále jen „s.ř.s.“), ke společnému projednání. Jednání nařídil z toho důvodu, neboť měl s ohledem na povahu námitek uvedených v návrzích za nezbytné provést výslechy členů okreskové volební komise. Jejich výslechy jako svědků krom toho navrhovaly i navrhovatelky.

Při jednání krajského soudu setrvaly obě navrhovatelky na svých návrzích. Z deseti členů okreskové volební komise ve volebním okrsku č. 1 v obci Častolovice jich pak bylo devět krajským soudem vyslechnuto jako svědci. Všem těmto svědkům byly po příslušném poučení podle § 126 občanského soudního řádu položeny shodné otázky, mající přímý vztah k namítaným okolnostem, tedy k průběhu voleb, osobám přítomným v místnosti, ve které se sčítaly hlasy, k jejich činnosti v ní, k rozporu v počtu obálek vyňatých z volební schránky a voličů, kteří přišli volit, jakož i způsobu jeho rozřešení, svědci byli dotazováni k průběhu volebního aktu J. B., jakož

source not found.

i k údajné domluvě o tom, že se členové volební komise zavázali nemluvit na veřejnosti o průběhu sčítání volebních lístků, respektive o problémech při něm vzniklých. Svědci vypovídali následujícím způsobem:

Svědky J.M. vypověděla, že si nějakého chaosu ve volební místnosti není vědoma. Vzpomíná si, že jeden občan, který byl již ve značně podroušeném stavu, vyhodil jednu prázdnou senátní obálku do koše, což bylo vyřešeno tak, že mu byla vydána obálka nová a on normálně odvolil. Někdy kolem 11 hodiny v sobotu volala okrskové volební komisi pracovnice z městského úřadu Kostelec nad Orlicí, že jsou jediní, kdo dosud nepředal výsledky prvního kola senátních voleb a vyzvali komisi, aby někdo z členů komise výsledky hlasování v senátních volbách do Kostelce nad Orlicí přivezl. Následně na to jsem já, místopředsdkyně a zapisovatelka volební komise odjely s výsledky senátních voleb do Kostelce a tam je předaly. To celé trvalo tak max. čtvrt hodiny. Po tu dobu zůstali ve volební místnosti zbylí členové volební komise. Jsem si jistá, že nikdo jiný tam v tu dobu být nemohl, neboť budova byla zamčená. Svědkyně si nebyla jistá, zda po tuto dobu ostatní členové komise prováděli sčítání hlasů či nikoliv. Zhruba ve dvě hodiny v neděli v noci volali z městského úřadu v Kostelci, zda nechceme se sčítáním hlasů nějak pomoci. Zhruba po 10 minutách volali znovu s tím, že už stojí před dveřmi, tak jsme je pustili dovnitř. Řekla bych, že se přímo vnutili. Uvedené osoby jsme znali z předání hlasovacích lístků ohledně senátních voleb, jednalo se o pracovnice Českého statistického úřadu. Zda měly pověření ve smyslu zákona o volbách jsme nekontrolovali. Tyto osoby se podíleli přímo na sčítání hlasů a to tak, že pomáhali dělat čárky v pomocných sčítacích arších. Na otázku, zda došlo k situaci, že bylo v hlasovací urně více obálek, než počet voličů, jejichž příchod byl zaznamenán, svědkyně uvedla, že k takové situaci skutečně došlo. Při sčítání hlasů do zastupitelstva obce se zjistilo, že jedna obálka oproti počtu voličů, kteří měli k volbám přijít, přebývá. Všichni členové komise se dohodli na tom, že uvedenou situaci vyřeší tak, že pokud najdou odevzdanou prázdnou obálku bez hlasů, tak že tuto obálku vyřadí, jako kdyby nebyla vůbec odevzdána. Tak se také stalo, neboť taková prázdná obálka byla nalezena. K dotazu, zda byli členové volební komise zavázáni nějakou přísahou, že se nebudou o průběhu sčítání hlasů zmiňovat, svědkyně uvedla, že o ničem takovém neví, ten problém s přebývajícím obálkou si však všichni společně odsouhlasili. V případě J. B. skutečně došlo k tomu, že volil s neplatným občanským průkazem, což bylo zjištěno až následně při hlasování v druhém kole senátních voleb. Jinak pan J. B. je obyvatelem obce s místem trvalého pobytu v Častolovicích, neměl pouze platný občanský průkaz. K dotazu navrhovatelky b) svědkyně uvedla, že když odjížděli s výsledky senátních voleb do Kostelce, tak že zbytek volební komise v budově Obecního úřadu Častolovice zamkli, klíč měla paní zapisovatelka.

Svědky J. V. vypověděla, že došlo v průběhu voleb k chybám. Všichni členové komise, kromě zapisovatelky, totiž odškrtovali příchozí voliče v seznamu voličů a mohlo se tak při větším nakupení občanů stát, že nikdo z členů komise nehlídal prostor za plentou, a že se v tomto prostoru mohlo nacházet v jeden okamžik více osob. Někdy v průběhu noci asi 2x volali z Českého statistického úřadu, jak jsme na tom se sčítáním. Po jednom z těchto telefonátů sdělili, že stojí venku před budovou. Jedna z členek komise jim šla odemknout a pustila je dovnitř. Svědkyně znala osobně jednu z těchto tří osob, které vešly dovnitř, neboť se jednalo o školitelku pro okres Rychnov nad Kněžnou. Znala ji ze školení členů volebních komisí. Právě vzhledem k jejímu postavení předpokládala, že ví, co dělá, a proto jim

source not found.

bylo hloupé kontrolovat totožnost dalších dvou osob, které s ní přišly. Z jejich následné komunikace vyrozuměla, že jedna z těchto žen by snad mohla být dcerou této paní, ale přesně to nevěděla. Všechny tři následně pomáhaly komisi se sčítáním hlasů a to tak, že členové komise pracovali s hlasovacími lístky a tyto osoby následně dělaly čárky do pomocných sčítacích archů. U té jedné z nich měla pocit, že tomu ani moc nerozumí.

Komise při sčítání hlasů do obecního zastupitelstva pracovala nejprve tak, že se vytvořily tři skupiny a každá z nich pracovala s určitými hlasovacími lístky. Při kontrole, kdy si jednotlivé skupiny mezi sebou svoje hlasovací lístky vyměnily, ale zjistili, že jim to nevychází. Zvolili proto jinou metodiku a začali počítat všechno znovu společně. Asi půlhodiny poté volali z Městského úřadu Kostelec, abychom jim přivezli výsledky senátních voleb. Předsedkyně komise, já a zapisovatelka komise jsme tak učinily a odjely jsme s výsledky senátních voleb do Kostelce. Urnu jsme předtím nezapečetily. Pryč jsme byly asi půl až třičtvrtě hodiny, jsem přesvědčena o tom, že nikdo jiný nemohl do volební místnosti vstoupit, budovu jsme zamkly.

U senátních voleb nám přebývaly oproti odškrtnutému počtu voličů dvě obálky. Vyřešili jsme to tak, že jsme dodatečně odškrtnuli dva voliče, kteří do senátu nevolili. V jednom případě se jednalo o členku komise, která do senátu nevolila, ve druhém případě o manžela členky komise, o kterém jsme také věděli, že do senátu nevolil. V případě komunálních voleb nám přebývala jedna obálka, což jsme vyřešili tak, že jsme jednu prázdnou odevzdanou obálku vyřadili. Uvedený postup jsme si odsouhlasili, ale byli jsme si vědomi, že tento náš postup není úplně etický, a že kdyby se to dostalo na veřejnost, že by z toho mohl být průšvih. Na to nás upozornila zejména zapisovatelka komise, tak jsme se dohodli, že to nebudeme nikde říkat. Že má pan J. B. již půl roku propadlý občanský průkaz jsme zjistili až u druhého kola senátních voleb. Jeho manželka nás upozornila, že se stejným průkazem byl před týdnem k volbám připuštěn.

Svědčce B. H., zapisovatelka komise, vypověděla, že nebyla stále přítomna ve volební komisi, neboť např. připravovala občerstvení pro komisi nebo se věnovala kontrole, která přišla z Městského úřadu Kostelec. Dále uvedla, že volali z Kostelce, že členové ČSÚ z Hradce Králové jsou před vchodem a chtějí provést kontrolu sčítání hlasů. Proto jsme jim otevřeli a pustili je dovnitř. Jednalo se o 3 ženy, jednu z nich jsem znala, protože se jednalo o školitelku, která nás školila při školení okrskových volebních komisí. Jednalo se o paní H. Zda někdo legitimoval nebo zda se nějak prokázaly zbylé dvě ženy, nevěděla, neboť jim nebyla otevřít. Řekli jsme jim, že počítáme už potřetí a ony se nabídly, že nám pomohou, k čemuž také došlo, neboť pomáhaly dělat čárky v pomocných sčítacích archích. S komisí zůstaly až do okamžiku, kdy jsem s paní předsedkyní a místopředsedkyní připravovala zápis o průběhu a výsledku voleb. Zeptali jsme se jich, zda je máme do protokolu uvést, oni odpověděly, že nikoliv a následně odjely. My jsme potom coby členové okrskové volební komise všichni uvedený zápis podepsali.

K výzvě ČSÚ jsme někdy před půlnocí odvezly výsledky senátních voleb do Kostelce. Po tu dobu v místnosti zůstali zbylí členové komise, rozhodně se tam nikdo jiný dostat nemohl, protože já jsem budovu úřadu při našem odjezdu zamkla a při našem příjezdu zase odemkla a za námi zase zamkla. Pryč jsme byli asi půl hodiny. Nevím přesně.

Při senátních volbách přebývaly dvě hlasovací obálky oproti počtu odškrtnutých voličů. Tuto situaci jsme vyřešili tak, že se dvě členky komise uvedly, že v senátních volbách hlasovaly. U komunálních voleb přebývala jedna obálka, tuto situaci jsme vyřešili tím, že se jedna prázdná úřední obálka, která byla odevzdána jako neplatný hlas, vyřadila. Já jsem upozornila členy komise, že by se o tomto postupu mělo hlasovat, i když se samozřejmě nejedná o žádné závazné hlasování. Všichni členové okrskové komise si stoupli proti sobě dokola a odhlasovali si souhlas s uvedeným postupem. Myslela jsem to tak, aby pak někdo z nich neříkal, že s tím nesouhlasí. Všichni pak také podepsali zápis o průběhu voleb bez jakýchkoli námitek.

Volič pan J. B. má trvalý pobyt v Častolovicích a je pravdou, že při volbách do zastupitelstva obce a v prvním kole senátních voleb si komise nevšimla, že nemá platný občanský průkaz, což se zjistilo až při druhém kole senátních voleb.

Svědkyň M. H. vypověděla, že dle jejího názoru byly volby zmatečné, neboť se vyskytly chyby v jejich organizaci. Jako příklad uvedla, že jim v komunálních volbách přebývala jedna obálka oproti počtu voličů, který se měl voleb účastnit. Nevěděli, co s tím, tak se dohodli, že se jedna odevzdaná prázdná úřední obálka dá pryč. Pořád nám volali z Kostelce, kdy už to dopočítáme, že nám to trvá nějak dlouho, pak zavolali že před obecním úřadem stojí paní z ČSÚ, já jsem ji neznala. Paní místopředsedkyně ale říkala, že jednu z nich zná ze školení. Divili se, že jsme to zatím nespočítali a pak k nám přisedli a počítali s námi. Byli tam až do konce, než se výsledky hlasování odvezly do Kostelce. Když odjely předsedkyně, místopředsedkyně a zapisovatelka do Kostelce, tak jsme dál pokračovali ve sčítání hlasů. V tu chvíli jsme to počítali už po třetí, jedna členka komise četla z hlasovacích lístků, ostatní dělali čárky. Po celou dobu tam nikdo cizí nebyl. Jak dlouho byly pryč, neodhadnu. Při volbách v druhém kole senátních voleb jsme zjistili, že volič pan B. chtěl volit s neplatným občanským průkazem. Nevím už, jak dlouho ho měl propadlý, v komunálních volbách však volil. Paní zapisovatelka nás upozornila, že by nebylo dobré, aby se z komise vyneslo, jak jsme vyřešili zjištěný rozdíl mezi počtem úředních obálek a počtem odškrtnutých voličů v seznamu voličů.

K dotazu navrhovatelky a) svědkyně uvedla, že následně jí do školy volala paní zapisovatelka komise a tónem, který se jí nelíbil, se jí dotazovala, kdo shora uvedené skutečnosti z jednání komise vynesl. Odpověděla jí, že ona to nebyla a hovor byl ukončen.

Svědka J. J. vypověděl, že dle jeho názoru probíhaly volby vcelku poklidně, pokud přišlo chvílemi více lidí, měli tendenci volit např. bez toho, že by zašli za plentu, což se členové volební komise v rámci možností snažili řešit. Někdy mezi jednou až druhou hodinou ranní přijely tři ženy z ČSÚ, neboť na nás v tu chvíli prakticky celá republika čekala. Oni nám následně pomohly, jednak nás vedly metodicky a jednak s námi i hlasy fakticky počítaly. Ve volební místnosti pak zůstaly až do konce. Po dobu, kdy byla předsedkyně, místopředsedkyně a zapisovatelka komise v Kostelci se senátními hlasy, tak komise v podstatě čekala na to, jak se dohodnou na dalším postupu. V tu chvíli jim totiž výsledky stále nevycházeli, tak se nevědělo, zda budou počítat potřetí. Poté, co se jmenované vrátily (po cca dvaceti minutách, což přesně svědek nevěděl) místopředsedkyně komise rozhodla, že se bude počítat potřetí. Na vzniklou disproporci mezi počtem odevzdaných úředních

source not found.

obálek do hlasovací schránky a zaznamenaným počtem voličů, kteří se měli voleb účastnit, svědek uvedl, že na toto se již nepamatuje, stejně jako na nějakou dohodu o tom, že se něco nesmí vynášet. Dodal, že pokud ví, tak to že se týkalo pouze voleb senátních. J. B. nekontroloval, o jeho situaci jako voliče s neplatným občanským průkazem nic neví.

K dotazu navrhovatelky b), co dělal při volbách, coby člen volební komise, s otevřeným notebookem, svědek uvedl, že se připravoval na test ve škole. Je to podle něj stejné, jako když si např. někdo jiný otevřel knihu.

Svědce D. Š. vypověděla, že volby podle ní proběhly v pohodě, o žádném chaosu neví. Hlasovací lístky do komunálních voleb sečetli dvakrát, ale výsledky jim pořád neseseděly. A tak sčítali potřetí. Zhruba kolem 2 hodiny ze soboty na neděli přijely 3 ženy, údajně z ČSÚ, které svědkyně neznala. Zda je někdo legítimoval nebo zda se prokázaly nějakým osvědčením, to nevěděla. Některé členky komise uváděly, že je znají. Tyto ženy se následně zapojily do vlastního sčítání hlasů, a to konkrétně tak, že pomáhaly dělat čárky do pomocných sčítacích archů. Za jejich přítomnosti se už v podstatě přepočítávaly pouze ty hlasovací lístky, u nichž voliči současně zaškrtnuli volební stranu jako celek a zároveň také zaškrtnuli jednotlivé kandidáty z jiných volebních stran. Byly tam až do konce sčítání. V době, kdy předsedkyně, místopředsedkyně a zapisovatelka komise odjely s výsledky senátních voleb do Kostelce, tak ostatní členové komise čekali, až zase přijedou.

Ty rozdíly ve sčítání, které nám neseseděly, byly naprosto minimální. Pokud si vzpomínám, tak se jednalo třeba o jeden hlas. Nevzpomínám si úplně přesně, ale domnívám se, že jsme si jako komise odhlasovali, že v případě jedné přebývající odevzdané úřední obálky, která byla prázdná, bude tato vyřazena. Voliče J. B. zná svědkyně, bydlí v Častolovicích, osobně jej však nekontrolovala. Ve volební komisi zasedala poprvé, cítila se tam dobře, o nějakém zmatku nemohla být řeč. Nerozumí tomu, proč jsou výsledky voleb zpochybňovány.

Svědce M. Č. vypověděla, že ve volební komisi zasedala poprvé. Volby se jí zdály být zmatečné a špatně organizované. Vadilo jí např., že všichni členové komise zaškrtovali ve volebních seznámech přicházející osoby. Díky tomu docházelo k situacím, že někteří voliči vhodili hlasovací obálku do urny, aniž by šli za plentu, a nebo se za plentami nahromadilo více lidí najednou. Zhruba před půl jednou (ze soboty na neděli) jsem šla otevřít budovu třem ženám, které měly být z ČSÚ. Já sama jsem žádnou z nich neznala a žádná z nich se mi také nelegitimovala ani neprokázala nějakým průkazem. Pustila jsem je dovnitř a tuším, že paní předsedkyně a místopředsedkyně říkaly, že jednu z nich znají ze školení ČSÚ k volbám. Ani pak se ale žádná z těchto osob nějak nelegitimovala ani jiným způsobem neprokázala svoji totožnost. Po příchodu nahoru se tyto ženy podívovaly, proč jsme doposud hlasy nesečetli, neboť jsme prý poslední v republice a následně se sami aktivně zapojily do sčítacího procesu. Konkrétně to vypadalo tak, že každá z nich dostala na starost jednu volební stranu. Jeden člen komise následně četl z hlasovacích lístků odevzdané hlasy a ten, kdo měl pomocný sčítací arch s příslušnou volební stranou, do něj udělal čárku. Tak pracovaly i zmíněné ženy. Vzpomínám si, že i v tom byl trochu zmatek, asi už byly také unavené, takže jsme do nich museli několikrát dloubnout, aby udělaly čárku té volební straně, jejíž hlas byl zrovna přečten.

source not found.

Svědky dále potvrdila, že u komunálních voleb skutečně přebývala jedna odevzdaná obálka oproti počtu příchozích voličů, což se vyřešilo vyřazením jedné prázdné odevzdané obálky coby neplatného hlasu. U senátních voleb přebývaly dvě obálky, což komise vyřešila tak, že se jako volič zaregistrovala jedna členka komise a druhá tak učinila u svého manžela, ačkoliv se přitom voleb do senátu neúčastnila. Skutečnost, že J. B. měl již půl roku propadlý občanský průkaz se zjistila až u druhého kola senátních voleb, kam připuštěn nebyl. Do komunálních voleb mu však volit bylo umožněno. Ve volební komisi jsme si odsouhlasili zvednutím ruky, že se o těch různých neshodách např. ohledně obálek, nebudeme nikde vyjadřovat, a že vše zůstane v rámci komise. Tu ruku nakonec zvedli všichni.

K dotazu navrhovatelky a) svědkyně uvedla, že je pravdou, že jeden z členů komise odešel s mobilním telefonem na toaletu, kde se zdržel zhruba 20 minut. Paní zapisovatelka už ho chtěla jít hledat. Přišlo mi podivné, že šel na toalety o patro níž, ačkoliv toalety byly i na patře, v němž byla volební místnost. Na přímý dotaz krajského soudu dodala, že se jednalo o pana J.

Svědky M. M. vypověděla, že atmosféra mezi členy komise byla přátelská, zmatky nebyly, nicméně chaoticky mohly působit situace, kdy přišlo najednou více voličů. Neviděla však osobně, že by někdo vhadzoval obálku do urny bez toho, aniž by šel za plentu nebo že by za plentou najednou bylo více voličů. Někdy po půlnoci přijely tři ženy z ČSÚ. Již předtím volali z městského úřadu v Kostelci, že tam přijedou a naposledy volali, že už stojí venku, aby jim šel někdo otevřít. Jednu z těch paní jsem znala ze školení z před asi dvou let, kdy jsem už byla členkou volební komise. Zda se tyto ženy nějak legitimovaly nebo prokázaly, nevím. Jejich účast spočívala v tom, že se spolu s komisí zapojily do sčítání hlasů. Někteří členové komise četli hlasy z hlasovacích lístků a zbylí členové komise a tyto ženy udělovali jednotlivým volebním stranám čárky do pomocných sčítacích archů. Někdo měl na starosti jenom jednu volební stranu, někdo měl na starosti volebních stran více. Neseděly nám výsledky mezi počtem odevzdaných obálek a odškrtnutými voliči. Vyřešili jsme to tak, že jsme dali stranou jednu odevzdanou prázdnou obálku. Takových tam bylo víc. Tak jsme jednu z nich vyřadili. V případě J. B. se u druhého kola senátních voleb zjistilo, že má neplatný občanský průkaz. V komisi jsme se dohodli na tom, že o problémech s obálkami nebudeme nikde nic říkat, neřekla bych, že by se jednalo o přísahu.

Svědky T. Ch. vypověděla, že ve volební komisi zasedala už asi po šesté nebo po sedmé. Průběh voleb byl podle ní standardní, přišlo hodně voličů, za zmatečný by jej rozhodně neoznačila. Vzpomíná si, že z městského úřadu v Kostelci několikrát volali, proč ještě nemají sečteno a následně ona sama brala telefon, kdy volali, že venku stojí paní z ČSÚ, ať jim jde někdo otevřít. Šla jsem jim sama otevřít a vpustila jsem dovnitř 3 ženy. Jednu z nich jsem znala, byla to paní H., tu jsem znala z doby asi před 4 lety, kdy jsem se coby místopředsdkyně volební komise účastnila volebního školení. Podle mého názoru s ní byla její dcera s tím, že ze všech okolností jsem si dovodila, že je zřejmě v pozici brigádnice, která při volbách vypomáhá. Třetí ženu jsem neznala. Při tom, když jsem je pouštěla dovnitř, se mně nijak nelegitimovaly a nejsem si vědoma, že by tak učinily někdy později, třeba ve vztahu k předsedkyni komise. Zeptaly se nás, v jaké fázi sčítání jsme a následně se nabídly, že nám pomohou. Každá z nich si vzala sčítací arch a čárkovala jednotlivé volební hlasy pro danou volební stranu, kterou měla na starost. Takhle tam s námi

source not found.

zůstaly až do konce voleb, tedy až do okamžiku, kdy jsme zadali výsledky voleb do počítače. O problému s disproporcí mezi odevzdanými obálkami a zaregistrovanými voliči vím, byla odevzdána jedna obálka navíc. Dohodli jsme se proto, že pokud nalezneme odevzdanou prázdnou úřední obálku, která by byla stejně jako neplatný hlas, tak že jí vyřadíme a tím uvedenou disproporcí srovnáme. K této dohodě došlo mezi všemi členy komise a to ještě v době, než jsme přistoupili k vlastnímu přepočítávání hlasovacích lístků. To tedy ještě bylo v době, než se sčítání zúčastnily ony tři zmíněné osoby. Zapisovatelka volební komise nám sdělila, že pokud chceme tu jednu prázdnou úřední obálku vyřadit, tak že by jsme si to měli všichni odsouhlasit hlasováním, což se stalo, jinak na mne žádný nátlak nikdo nečinil. Víím o tom, že se při druhém kole senátních voleb zjistilo, že pan J.B. má neplatný občanský průkaz, ale nic bližšího o tom nevím, já jsem ho nekontrolovala.

K dotazu navrhovatelky b) svědkyně uvádí, že se nezavázali k tomu, že nebudou nic vynášet ven a že když šla odemykat členkám ČSÚ, tak že si vzala svazek klíčů od zapisovatelky volební komise.

Po provedeném dokazování navrhovatelky k dotazu krajského soudu shodně uvedly, že v pochybeních, která z výsledků svědků vyplynula, spatřují závažné mravní a etické vady v činnosti okrskové volební komise. Z toho důvodu na svých návrzích na neplatnost hlasování a neplatnost voleb setrvaly.

Poté krajský soud přezkoumal shora uvedené návrhy podle § 90 s.ř.s., přičemž dospěl k následujícím zjištěním a právním závěrům.

Dle § 60 odst. 1 zákona o volbách podáním návrhu na neplatnost hlasování, na neplatnost voleb nebo na neplatnost volby kandidáta se může domáhat ochrany u soudu každá osoba zapsaná do seznamu ve volebním okrsku, kde byl člen zastupitelstva obce volen, jakož i každá volební strana, jejíž kandidátní listina byla zaregistrována pro volby do tohoto zastupitelstva, (dále jen "navrhovatel"). Návrh je třeba podat nejpozději 10 dnů po vyhlášení výsledků voleb do zastupitelstev obcí Státní volební komisí. Dle § 60 odst. 2 téhož zákona může návrh na neplatnost hlasování podat navrhovatel, má-li zato, že byla porušena ustanovení tohoto zákona způsobem, který mohl ovlivnit výsledky hlasování. Dle jeho odst. 3 může návrh na neplatnost voleb podat navrhovatel, má-li zato, že byla porušena ustanovení tohoto zákona způsobem, který mohl ovlivnit výsledky voleb. Dle § 90 odst. 1 s. ř. s. se může za podmínek stanovených zvláštními zákony občan, politická strana nebo nezávislý kandidát anebo sdružení nezávislých kandidátů a sdružení politických stran nebo politických hnutí a nezávislých kandidátů návrhem domáhat rozhodnutí soudu o neplatnosti voleb nebo neplatnosti hlasování anebo neplatnosti volby kandidáta.

V předmětné věci navrhovatelky, jako osoby k tomu nesporně aktivně legitimované a v zákonné lhůtě, v podstatě namítaly, že okrsková volební komise nedostála povinností stanoveným jí § 16 zákona o volbách, jakož ani jeho dalším ustanovením, zejména § 40 odst. 1 zákona o volbách, podle něhož „V místnosti, kde okrsková volební komise sčítá hlasy, mají právo být přítomni zaměstnanci Českého statistického úřadu, kteří mají pověření podle § 9 odst. 2 písm. e), zaměstnanci obce, kteří mají osvědčení podle zvláštního právního předpisu, členové Státní volební komise a jejího sekretariátu, jakož i osoby, kterým k tomu dala povolení Státní volební komise.“

source not found.

Algoritmus posuzování volebních stížností formuloval Nejvyšší správní soud poprvé v případě řízení o stížnostech na neplatnost volby kandidáta ve volbách do Evropského parlamentu v roce 2004 (usnesení ze dne 2. 7. 2004, sp. zn. Vol 6/2004; dostupné na www.nssoud.cz). Jeho podstata spočívá v tom, že si soud postupně položí tři otázky, a teprve pokud odpověď na všechny z nich bude kladná, lze stížnosti vyhovět. První podmínkou je protizákonnost, tzn. porušení některých ustanovení zákona o volbách nebo porušení jiných právních předpisů než výhradně zákona o volbách, a to v těch případech, kdy se z obsahového hlediska jedná o právní předpisy vážící se na volební proces a které z hlediska závažnosti dosahují ústavní intenzity, případně se jedná o případy přímé aplikace ústavních norem bez jejich konkretizace v předpisech jednoduchého práva (tzv. relevantní protiprávnost). Druhou podmínkou je existence přímého vztahu mezi touto protizákonností a výsledkem voleb. Tato podmínka je zamýšlena tak, že vylučuje všechny myslitelné případy, kdy sice skutečně dojde k porušení relevantních předpisů, nicméně toto porušení nemá žádnou souvislost se zjištěnými volebními výsledky. Třetí podmínkou je zásadní intenzita této protizákonnosti, která ve svých důsledcích musí přinejmenším výrazně zpochybňovat volební výsledky. Tato intenzita tedy musí v konkrétním případě dosahovat takového stupně, že je možno se důvodně domnívat, že pokud by k protizákonnému jednání nedošlo, dopadly by zřejmě volby odlišně. Tato intenzita by tedy musela způsobit „zatemnění“ volebních výsledků, tzn. jejich zásadní zpochybnění (srovnej Molek, P., Šimíček, V. Soudní přezkum voleb. Praha : Linde Praha a.s., 2006, 294-297 s.).

Tedy ne každé porušení volebního zákona má automaticky za následek rozhodnutí soudu o neplatnosti voleb nebo neplatnosti hlasování anebo neplatnosti volby kandidáta. Jak již uvedeno výše, je třeba v takovémto případě dále zkoumat existenci přímého vztahu mezi zjištěnou protizákonností a výsledkem voleb, jakož i případně jeho intenzitu. Takový postup vylučuje všechny myslitelné případy, kdy sice skutečně dojde k porušení relevantních předpisů, nicméně takové porušení nemá žádnou souvislost se zjištěnými volebními výsledky. V těchto souvislostech je namíste připomenout i nález Ústavního soudu ze dne 29. 1. 2007, sp. zn. IV. ÚS 787/06 (viz str. šestá bod 28 a násl.), v němž k problematice voleb do obecních zastupitelstev uvádí mimo jiné následující:

„Ve volbách do obecních zastupitelstev nejde jen o práva voličů a volebních stran, nýbrž též o práva kandidátů na členy zastupitelstva a o práva zvolených kandidátů, která vyplývají z práva ucházet se za rovných podmínek o volené funkce a v případě zvolení tyto funkce bez překážek vykonávat.“ [nález sp. zn. Pl. ÚS 30/95 ze dne 10. 1. 1996, Sbírka rozhodnutí, svazek 5, nález č. 3, str. 17 (21), vyhlášen pod č. 31/1996 Sb.].

28. Ve volebním soudnictví nejde jen o to, zda byl porušen volební zákon objektivně či subjektivně, nýbrž je třeba vzít v úvahu všechny okolnosti konkrétního případu a intenzitu a způsob porušení volebního zákona. Nikoliv každé porušení volebního zákona vyvolává (je-li napadeno) neplatnost voleb. Každý případ je nutno posuzovat a vyhodnocovat nikoliv formálně, nýbrž materiálně: vždy individuálně a s přihlédnutím ke všem konkrétním okolnostem. Prvotním úkolem volebního soudnictví je ochrana funkce voleb v demokratické společnosti z hlediska tzv. objektivního ústavního práva; proto je třeba i v rámci něho reflektovat ochranu základních práv a svobod fyzických a právnických osob.“ [nález sp. zn. I. ÚS 526/98 ze dne 19. 2. 1999, Sbírka rozhodnutí, svazek 13, nález č. 27, str. 203 (204, 205)].

source not found.

29. Základní funkcí ... je zajištění řádného provedení voleb. ... Pro procesní úpravu volebního soudnictví a postup v takovém řízení z toho plyne vyvratitelná domněnka, že volební výsledek odpovídá vůli voličů. Předložit důkazy k jejímu vyvrácení je povinností toho, kdo volební pochybení namítá. ... Názor volební teorie a praxe z 19. století, podle kterého každá nezákonnost má za následek neplatnost voleb, pokud se neprokáže opak, byl již překonán. ... Naše volební soudnictví nezná absolutní vady volebního řízení (tzv. absolutní zmatky volebního řízení), tj. takové porušení ustanovení volebního předpisu, které by mělo za následek automatické zrušení voleb, volby kandidáta nebo hlasování. Všechny možné vady a pochybení je v tomto smyslu třeba považovat za relativní a jejich význam je třeba poměřovat jejich dopadem na výsledek voleb do zastupitelského orgánu jako takového nebo na výsledek volby konkrétního kandidáta, popř. na výsledek hlasování, a to podle principu proporcionality. ... Tento proces je založen na ústavním principu ochrany rozhodnutí, které vzešlo z vůle většiny vyjádřené svobodným rozhodováním a respektujícím práva menšiny (čl. 6 Ústavy), ... Úprava ověřování voleb je přitom alternativně založena na předpokladu objektivní příčinné souvislosti mezi volební vadou a složením zastupitelského sboru nebo alespoň možné příčinné souvislosti (princip potenciální kauzality). Tuto možnou příčinnou souvislost je však třeba vykládat nikoli jako pouhou abstraktní možnost. ... Z čl. 21 odst. 4 Listiny lze dovodit právo zvoleného kandidáta na nerušený výkon funkce po stanovené časové období ... Z toho je třeba dovodit, že rozhodnutí voličů jako suveréna může soudní moc změnit jen ve výjimečných případech, kdy vady volebního procesu způsobily nebo mohly prokazatelně způsobit, že by voliči rozhodli jinak a byl by zvolen jiný kandidát." [nález sp. zn. Pl. ÚS 73/04 ze dne 26. 1. 2005, Sbírka rozhodnutí, svazek 36, nález č. 17, str. 185 (209-211)].“

Návrhy obou navrhovatelek jsou v podstatě shodné, a proto námitky v nich uvedené mohl krajský soud vyřídit společně, s doplněním odpovídajícím již jen jejich minimálním odlišnostem.

Pokud bylo namítáno, že nikdo z volební komise v době voleb nedohlížel na voliče, jejich pohyb po volební místnosti, chování za zástěnou, na vhazování úředních obálek do volební schránky apod., dlužno konstatovat, že jde o problematiku upravenou v §§ 34 a 35 zákona o volbách. Ze svědeckých výpovědí vyplynulo, že názor na tuto otázku se lišil, a to od toho, že volby probíhaly vcelku poklidně, až po názory, že nebyly plně organizačně zvládnuty, když např. někteří voliči měli tendenci volit, aniž by vstoupili do prostoru určeného pro úpravu hlasovacích lístků. Takový postup by byl samozřejmě v rozporu s § 34 odst. 4 zákona o volbách a takovému voliči by nemělo být umožněno komisí volit. Pokud by se tak již stalo, a nepochybně to možné je, zákon o volbách již neřeší, jak s takovým případem naložit. Při vědomí toho, že by takto volil volič zapsaný v seznamu voličů a v úřední obálce, bylo by třeba jeho hlas započítat jako každý jiný platný hlas. Ono by totiž prakticky ani nešlo dohledat, o kterou obálku vlastně šlo, neboť by se smísila s ostatními. V některých svědeckých výpovědích rovněž zaznělo, že se za „plentami“ v určitém okamžiku nahromadilo i více osob. Žádnou takovou osobu však svědkové nejmenovali, nehledě na to, že s takovouto situací zákon o volbách nespojuje žádnou sankci. Svědkové přitom tyto situace ani nerozvedli, např. neuvedli, zda další osoby stály vzájemně v diskrétním odstupu či vyplňovaly hlasovací lístky společně. Ostatně krajský soud je z logiky věci přesvědčen o tom, že naprostá většina voličů měla hlasovací lístky vyplněny již z domova. Krom toho voliči s některým ze zdravotních postižení stanovených v § 33 odst. 6 zákona o volbách si s sebou do prostoru určeného pro úpravu hlasovacích lístků mohou vzít jiného voliče, aby za něho

source not found.

hlasovací lístek upravil a vložil do úřední obálky. Naopak podle zápisu o průběhu a výsledku hlasování nedošlo v daném volebním obvodu k takovýmto situacím. Tento protokol podepsali bez výhrad všichni členové volební komise, čímž jej zároveň autorizovali jako správný. V přezkoumávaných návrzích nebyly uvedeny osoby – voliči, kteří by měli uvedenými způsoby porušit volební zákon a navrhovatelky je neoznačily ani při jednání krajského soudu. Na tvrzení, že na chodbě v odpadkovém koši ležela platná úřední obálka, nespátřuje krajský soud nic mimořádného, neboť se tam mohla dostat různými způsoby. Krajský soud o tom nic neví a ze strany navrhovatelek se mu k tomu nedostalo konkrétních indicií. Bylo by však v rozporu se zásadou rozumnosti myslet si, že ji tam vhodil někdo, kdo chtěl ovlivnit výsledek voleb. Krom toho zůstalo pouze u tvrzení, zřejmě zprostředkované informace, když tuto obálku navrhovatelky krajskému soudu ani nepředložily.

Krajský soud nesdílí názor, že by délka času potřebná pro zpracování výsledku hlasování měla automaticky svědčit o tom, že došlo k jeho ovlivnění. Zákon nic takového nestanoví, respektive neukládá okrskovým volebním komisím časový limit, v němž by musely výsledky voleb odevzdat. Je samozřejmé, že prodleva, která v dané věci nastala, kdy okrsková volební komise v Častolovicích byla poslední v České republice, která ještě nepředala přebíracímu místu ČSÚ zápis o průběhu a výsledku hlasování, včetně jeho příloh, vyvolala ze strany tohoto orgánu patřičný zájem. Žádné důsledky či podezření s touto skutečností však spojovat nelze. To by šlo jen o nepodložené spekulace. Ostatně z výpovědí svědků vyplynulo, že důvodem tak dlouhého počítání výsledku voleb nebyly nějaké horentní rozdíly, neboť šlo o nesrovnalosti v jednotkách. Totéž lze říci o nesouladu počtu úředních obálek a počtu skutečných voličů. Rozdíl spočíval pouze v jediné obálce, přičemž jedna z úředních obálek vyjmutých z volební schránky byla prázdná, tedy šlo o neplatný hlas. Nenaplnily se tudíž obavy krajského soudu v tom směru, že by rozdíly byly takového rozsahu, že by mohly ovlivnit výsledky voleb, na čemž se ostatně shodli všichni svědkové. Všechny hlasovací lístky byly sečteny, v prázdné úřední obálce žádný započítatelný hlasovací lístek nebyl.

Ovlivnit volební výsledky nemohla ani dočasná nepřítomnost předsedkyně, místopředsedkyně a zapisovatelky volební komise, spojená s předáváním výsledků 1. kola voleb do Senátu Parlamentu České republiky. V té době totiž neměl do budovy nikdo přístup, neboť byla uzamčena a krom toho „třetí a poslední přepočítávání hlasů“ bylo prováděno a uzavřeno až po jejich návratu. Zákon o volbách navíc nestanoví, že v době sčítání hlasovacích lístků musí být volební komise v příslušné místnosti v plném obsazení. S výjimkou předsedy volební komise v době sčítání hlasů (viz § 40 odst. 6 zákona o volbách). Svědci nevypovídali jednotně o tom, zda v době nepřítomnosti předsedkyně komise bylo pokračovalo ve sčítání hlasů, či nikoliv, převážily však výpovědi, že komise s relevantním sčítáním čekala, neboť se bylo třeba poradit o dalším postupu. To má krajský soud za zcela logické, nehledě na to, že si i členové volební komise museli být vědomi svých povinností, a tak je i otázkou, co se vlastně „sčítalo“, zda nešlo ještě o zpětnou kontrolu. Žádný ze svědků rovněž nepotvrdil, že by v době nepřítomnosti předsedkyně, místopředsedkyně a zapisovatelky volební komise došlo k nezákonné manipulaci s hlasovacími lístky, seznamem voličů či nesprávnému posuzování hlasovacích lístků při jejich sčítání. Navrhovatelky samy pak v tomto směru nepředložily jediný důkaz, respektive neuvedly zdroj svých informací, který by mohl být k této otázce vyslechnut krajským soudem mnohem podrobněji.

Za nejzávažnější z uplatněných námitek měl krajský soud námitku, podle níž se na sčítání hlasů okrskovou volební komisí podílely tři osoby, které nebyly členkami volební komise a o jejichž přítomnosti nebyl sepsán žádný protokol a o této skutečnosti není ani v zápisu o průběhu a výsledku hlasování žádná zmínka. Šlo o osoby, které přišly na obecní úřad Častolovice po půlnoci ze soboty 11. 10. 2014 na neděli. To proto, neboť podle § 40 odst. 1 zákona o volbách mají právo být v místnosti, kde okrsková volební komise sčítá hlasy, jen osoby v něm vyjmenované a pověřené, mezi nimi právě i zaměstnanci Českého statistického úřadu. V daném případě se údajné pracovnice uvedeného úřadu nejen zdržovaly v místnosti, kde se sčítaly hlasy, ale aktivně se tohoto sčítání i zúčastnily. Svědci vypovídali, že „čárkovaly jednotlivé volební hlasy pro danou volební stranu, kterou měly na starost“. Jak vypověděla předsedkyně volební komise, uvedené osoby znala „z předání hlasovacích lístků ohledně senátních voleb, jednalo se o pracovnice Českého statistického úřadu“, místopředsedkyně volební komise znala jednu z nich ze školení k volbám, stejně tak další svědkyně, ostatní členové komise se spokojili s tím, že je znají jiní členové komise. Bylo samozřejmě chybou, že uvedené osoby byly vpuštěny do místnosti, kde se hlasy sčítaly bez toho, aniž by bylo ověřeno jejich oprávnění k tomu podle § 9 odst. 3 písm. a) zákona o volbách a byl proveden o tom zápis (protokol). Bylo porušením § 40 odst. 1 zákona o volbách, že se uvedené osoby zúčastnily sčítání hlasů.

Za tohoto stavu, kdy došlo ke zcela zřejmému porušení zákona o volbách, k protiprávnosti v přímém vztahu na výsledky voleb, si krajský soud musel položit otázku, jaká byla intenzita této nezákonnosti, zda na jejím základě lze zpochybňovat volební výsledky či nikoliv. Přitom jednak usoudil, byť to není důkazně najisto prokázáno, že s největší pravděpodobností, hraničící téměř s jistotou, byly osoby, zmiňované navrhovatelkami, pracovnicemi Českého statistického úřadu. Vyplývá to totiž nejen ze svědeckých výpovědí, ale i z telefonické komunikace mezi ČSÚ, městským úřadem Kostelec nad Orlicí a volební místností, z doby předtím, než se vůbec dostavily na obecní úřad. I kdyby to byl však někdo jiný, tak samotná jejich účast v místnosti, kde se sčítaly hlasy, by ještě žádný vliv na výsledky voleb neměla. Muselo by jít o jejich aktivní činnost ve směru k narušení či ovlivnění sčítání hlasů.

Z výpovědí svědků k tomu vyplynulo, že zmiňované tři osoby se účastnily sčítání hlasů s vědomím volební komise. Žádná z nich přitom nezastupovala některého ze stanovených členů komise, neboť ta se zúčastnila sčítání hlasů v plném obsazení. Byly tedy v místnosti „navíc“. Ze svědeckých výpovědí nezaznělo, že by těmito osobám bylo umožněno manipulovat s volebními lístky, že by se nějaké volební lístky upravovaly, že by jejich účast měla vliv na výsledky voleb. Pouze podle nich v závěrečné fázi sčítání hlasů „čárkovaly“ hlasy pro volební strany, které měly na starosti. A to pod přímým dohledem ostatních členů volební komise (viz poznámka jedné ze svědkyň, že „byly také unavené, takže jsme do nich museli několikrát dloubnout“). Krajský soud proto nemá za prokázané, že by účast těchto osob jakkoliv ovlivnila výsledky sčítání hlasů, nehledě na to, že by se to muselo projevit v jejich celkové sumarizaci. K tomu však nedošlo, přičemž vše probíhalo pod dohledem a za plného souhlasu okrskové volební komise, jež byla garantem řádného sečtení hlasů. Mezi členy volební komise bylo v tomto shody a žádnou přísahou, jak bylo zmiňováno v návrzích, se rozhodně nesnažili zakrývat jakékoliv nedostatky. Hlasováno bylo pouze o věcech patřících do kompetence volební komise.

V průběhu důkazního řízení před krajským soudem bylo prokázáno, že J. B. skutečně volil bez platného občanského průkazu. Z ustanovení § 4 zákona o volbách ovšem nevyplývá, že by tato skutečnost měla mít vliv na jeho právo volit do zastupitelstva obce. Jeho předpoklady jsou totiž zásadně státní občanství České republiky, věk nejméně 18 let a trvalý pobyt v obci. Ty jmenovaný nepochybně splňuje, když byl zapsán v seznamu voličů.

Ze všech výše uvedených důvodů krajský soud uzavřel, že v dané věci sice došlo k porušení uvedených ustanovení zákona o volbách, nicméně nikoliv způsobem, který mohl ovlivnit výsledky voleb či hlasování ve smyslu jeho § 60 odst. 2 a 3 zákona o volbách. Proto návrhy podle § 90 odst. 3 s. ř. s. jako nedůvodné zamítl. Nezjistil totiž existenci porušení zákona o volbách takové intenzity, která by „zatemňovala“ volební výsledky. Nebylo totiž možno nevidět, že návrhy byly založeny na pouhých domněnkách, které se navrhovatelkám nepodařilo zkonkrétnit ani při jednání krajského soudu. Bylo by v rozporu s elementárními principy rozumnosti a spravedlnosti rozhodovat jen na základě abstraktních možností ovlivnění výsledků voleb, důkazně nepodložených. Ostatně samy navrhovatelky na závěr jednání krajského soudu uvedly, že v pochybeních, a ta krajský soud nijak nezastíral, spatřují mravní a etické vady v činnosti okrskové komise. V této rovině se jim také dostalo tímto usnesením uznání, ovšem bez materiálního vlivu na výsledky voleb a hlasování.

Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 93 odst. 4 s. ř. s. Dle něj nemá žádný z účastníků řízení ve věcech volebních a ve věcech místního a krajského referenda právo na náhradu nákladů řízení (viz výrok II). Zejména s ohledem na tuto zákonnou úpravu problematiky nákladů řízení reflektující speciální procesní úpravu volebního soudnictví rozhodl krajský soud dále tak, jak je uvedeno ve výroku III., neboť ve věci byl uplatněn nárok na svědečné, které bude představovat náklady řízení vynaložené Českou republikou.

P o u č e n í :

Toto usnesení nabývá právní moci dnem vyvěšení na úřední desce krajského soudu (§ 93 odst. 5 s. ř. s.).

Kasační stížnost je ve věcech volebních nepřipustná (§ 104 odst. 1 s. ř. s.).

V Hradci Králové dne 13. listopadu 2014

JUDr. Jan Rutsch, v.r.
předseda senátu